

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΠΡΥΤΑΝΗΣ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥΠΟΛΗ
ΖΩΓΡΑΦΟΣ 15780

ΤΗΛ 210 772-2047

FAX 210 772-2048

email rector@mail.ntua.gr

web <http://users.ntua.gr/boudouvi/rector/gr/>

21 Φεβρουαρίου 2021

Επιστολή του Πρύτανη σε φοιτητές και διδάσκοντες: Αλληλουχία εκπαιδευτικών εξαμήνων υπό πανδημία

Αγαπητοί φοιτητές, αγαπητοί συνάδελφοι-διδάσκοντες,

Εύχομαι αυτή να είναι η τελευταία φορά που ξεκινάει ένα εξάμηνο με εξ αποστάσεως διδασκαλία λόγω πανδημίας, της οποίας η εξέλιξη ίσως να μην επιτρέψει έγκαιρη επάνοδο με φυσική παρουσία στις αίθουσες διδασκαλίας και τα εργαστήρια.

Όλοι μας, κυρίως οι φοιτητές, μετράμε τα όρια της αντοχής μας στον εγκλεισμό, στην αποκλειστικά ψηφιακή αλληλεπίδραση, στην επιβαρυντική, τόσο λειτουργικά όσο και ψυχολογικά, μονότονη και διαρκή διαμεσολάβηση της οθόνης, της κάμερας, του δικτύου. Αυτές οι δυσχερείς καταστάσεις συνυπάρχουν με σοβαρά ευρύτερα κοινωνικά προβλήματα που έχει προκαλέσει η πανδημία. Δεν είμαστε μόνοι μας, η παγκόσμια εκπαιδευτική κοινότητα λειτουργεί σε παρόμοιο καθεστώς και οι προβλέψεις για επιστροφή σε κανονικότητα είναι προς το παρόν ασαφείς. Είναι όμως διεθνώς ζητούμενο να αξιοποιηθούν στο έπακρο τα θετικά στοιχεία της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας και να προσδιοριστούν αυτά που αξίζει να παραμείνουν υπό συνθήκες κανονικότητας προς όφελος της απόδοσης της εκπαίδευσης.

Μετά από σχεδόν ένα χρόνο εμπειρίας στην εξ αποστάσεως διδασκαλία, οι δυσκολίες διδασκόντων και φοιτητών, σε ό,τι αφορά σε προσαρμογή και συντονισμό, έχουν εξομαλυνθεί σε ικανοποιητικό βαθμό, τουλάχιστον ως προς το τεχνικό τους σκέλος, αλλά η απαιτούμενη προσπάθεια και από τις δύο πλευρές εξακολουθεί να είναι μεγάλη. Οι καθολικά εξ αποστάσεως εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου σε όλες τις Σχολές απαίτησαν και αυτές μεγάλη προσπάθεια διδασκόντων και φοιτητών και συνοδεύτηκαν από αντιξοότητες, εν μέρει αναμενόμενες, οι οποίες έθεσαν σε δοκιμασία καθιερωμένα "πρωτόκολλα" των εξετάσεων. Η ακεραιότητα της εξεταστικής διαδικασίας, που και υπό κανονικές συνθήκες αντιμετωπίζει γνωστά προβλήματα, έπρεπε στοιχειωδώς να διασφαλιστεί υπό τη σιωπηρή αλλά έμπρακτη παραδοχή του κώδικα εντιμότητας και με τήρηση βασικών κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων. Αλλά τα διαθέσιμα γι' αυτό το σκοπό μέσα είναι περιορισμένης αποτελεσματικότητας, ενώ αυτά που προσφέρονται για την υπονόμηση της ακεραιότητας είναι ανεξάντλητης ευρηματικότητας και προσαρμοστικότητας έναντι των ισχνών προστατευτικών αντίμετρων. Αυτού του είδους οι "ασυμμετρίες" μπορεί να οδηγούν σε αντισταθμιστικά μέτρα, όπως αυξημένη δυσκολία θεμάτων, πιεστικές συνθήκες και "αλγοριθμοποίηση" της εξέτασης. Αυτά, με τη σειρά τους, προκαλούν δικαιολογημένη δυσφορία σε εξεταζόμενους, αίσθημα αδικίας ειδικά σε αυτούς που παρότι είναι καλά προετοιμασμένοι έχουν χαμηλή απόδοση καθώς και κόπωση σε όλους, διδάσκοντες και διδασκόμενους. Όμως, παρά τις όποιες ιδιαιτερότητες και δυσχέρειες, η σχέση δάσκαλου-φοιτητή είναι "καταδικασμένη" να παραμένει άτρωτη.

Συγκεκριμένες διαπιστώσεις αναφορικά με σχέσεις αιτίων-αποτελεσμάτων στις εξετάσεις πρέπει να αξιολογηθούν και οι σχέσεις να επανεκτιμηθούν εν όψει, ενδεχομένως, καθολικά εξ αποστάσεως

εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης, είναι σκόπιμο να εξεταστεί το ενδεχόμενο επανασχεδιασμού της διεξαγωγής κάθε μαθήματος ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και οι εξετάσεις να “δένουν” για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Με αποτίμηση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και εξεταστικής διαδικασίας σε κάθε Σχολή του ΕΜΠ θα προκύψουν συμπεράσματα που θα οδηγήσουν σε βελτιώσεις και αναπροσαρμογές. Στην ίδια κατεύθυνση είναι χρήσιμη η εμπειρία από τα άλλα Πανεπιστήμια, Ελληνικά και ξένα.

Η εξ αποστάσεως διδασκαλία πλήττει την εργαστηριακή άσκηση και ο κίνδυνος συσσώρευσης ελλειμμάτων είναι ορατός. Το αισιόδοξο σενάριο είναι παρόμοιο με εκείνο της προηγούμενης χρονιάς – το “παράθυρο” Μαΐου-Ιουνίου 2020 – που θα δώσει τη δυνατότητα κάλυψης με εντατικό πρόγραμμα των εργαστηριακών ασκήσεων. Η πρόοδος του εμβολιασμού στη χώρα και η ατομικά και συλλογικά υπεύθυνη στάση έναντι της πανδημίας είναι οι κύριοι θετικοί παράγοντες.

Ας επιστρατεύσουμε όλοι μας υπομονή, θέληση και αυτοπεποίθηση για να ξεπεράσουμε με τις μικρότερες κατά το δυνατόν απώλειες τη φάση της πανδημίας στο μέτωπο της λειτουργίας των Πανεπιστημίων. Αυτό το μέτωπο έχει κι άλλες πλευρές, πλην πανδημίας, οι οποίες συνδέονται με νέα “κεφάλαια” που ανοίγονται από πρόσφατους νόμους και επερχόμενες αλλαγές και δημιουργούν φορτίσεις. Με σκληρή δουλειά, ψυχραιμία, σύμπνοια και κυρίως φροντίδα για την προστασία της υγείας, της δικής μας και των διπλανών μας, θα τα καταφέρουμε.

Καλό μας εξάμηνο!

Ο Πρύτανης

Ανδρέας Γ. Μπουντουβής